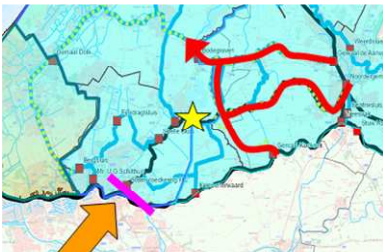


Nieuwsbrief Zoetwaterregio West-Nederland

Op weg naar de Deltabeslissing

De vierde fase van het Deltaprogramma Zoetwater moet in het voorjaar van 2014 een bestuurlijk gedragen voorkeursstrategie opleveren. Platform Zoetwater West Nederland heeft in de eerste drie fases een intensief participatieproces doorlopen. Gezamenlijk met de sectoren zijn de problemen in onze regio geïnventariseerd, oplossingen bedacht en is naar een voorkeursstrategie toegewerkt. Een toekomstbestendige zoetwatervoorziening in onze regio vraagt bijdragen van alle sectoren. In deze nieuwsbrief leest u over de laatste ontwikkelingen.

Robuuste maatregel voor aanvoer zoetwater



In de eerste drie fases van het Deltaprogramma is gewerkt aan een voorkeursstrategie voor de regio West Nederland. Een strategie die ook dit deel van Nederland voorbereidt op de toekomst, onomkeerbare schade aan natuur, landschap en historische stadskernen voorkomt en kansen biedt voor economische ontwikkeling. Kern van de voorkeursstrategie is dat regionale waterbeheerders én gebruikers maatregelen nemen voor efficiënter watergebruik. Een andere belangrijke pijler is het vergroten van de capaciteit van de bovenregionale alternatieve aanvoerroute (KWA). De capaciteitsuitbreiding is geen eindoplossing, maar kan gefaseerd worden ingevoerd. De voorkeursstrategie heeft brede steun binnen alle sectoren in de regio, zeker nu ook de natuurorganisaties deze richting steunen. >>zie ook pagina 3<<

Voldoende zoetwater door het Amsterdam-Rijnkanaal (ARK)

In tijden van langdurige droogte nemen we voor de alternatieve aanvoerroute (KWA) zoetwater in vanuit het ARK. Bij een vergroting van de capaciteit voor deze alternatieve aanvoerroute zijn maatregelen nodig in het hoofdwatersysteem om het peil in het ARK te handhaven. Voldoende peil in het ARK is noodzakelijk voor de steden Utrecht en Amsterdam, voor de scheepvaart en voor de veengebieden. Voldoende zoetwater in het ARK via de Lek en het Markermeer moet ook de zoutindringing vanuit IJmuiden tegen gaan, belangrijk voor twee innamepunten van drinkwater en voor Natura 2000 gebieden.



Voldoende zoetwater vraagt investeringen van Rijk en de hele regio

Het bestuurlijk platform Zoetwater West Nederland komt half februari met een gedragen arrangement voor de bekostiging van de voorkeursstrategie. Dit heeft zij toegezegd aan Deltacommissaris Wim

Kijken. Het platform is er van overtuigd dat een krachtige samenwerking in de regio tussen overheden en sectoren een essentiële basis is voor de uitvoering van het Deltaprogramma Zoetwater. Om begin 2014 een gewogen bod op hoofdlijnen neer te kunnen leggen, dat breed gedragen wordt en goede samenhang laat zien met omliggende ontwikkelingen, zullen intensieve gesprekken worden gevoerd met de sectoren in de regio. Naast haar eigen inspanningen verwacht de regio voor de bovenregionale belangen ook een serieuze bijdrage uit het Deltafonds.

Waar kunnen ondernemers en sectoren op rekenen?

Verschillende organisaties zijn voor hun bedrijfsprocessen afhankelijk van zoetwater van voldoende kwaliteit. Waar kunnen zij op rekenen als daar in tijden van langdurige droogte tekort aan is? De overheden willen dat vastleggen in een voorzieningenniveau, waarin zij aangeven welke taken en maatregelen onder hun zorgplicht vallen. Het voorzieningenniveau biedt organisaties een handelingsperspectief waarop ze hun investeringen en innovaties kunnen baseren. Afgelopen zomer is in Zoetwaterregio West-Nederland een pilot uitgevoerd naar de haalbaarheid en randvoorwaarden voor zo'n voorzieningenniveau. >>zie ook pagina 4<<



Colofon: Deze nieuwsbrief is een uitgave van het bestuurlijk platform Zoetwater West-Nederland. Het platform werkt aan een kwalitatief goede en gedragen regionale inbreng in de Deltabeslissing over de zoetwaterverdeling in Nederland. Heeft u vragen naar aanleiding van deze Nieuwsbrief, dan kunt u contact opnemen met de procesbegeleider [Marius Kiers](#) 06 27 06 07 03



provincie :: Utrecht



provincie
Gelderland



Waterschap
Amstel, Gooi en Vecht



waterschap
vallei en
veluwe



HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Hoogheemraadschap van
Schieland en de Krimpenerwaard



Hoogheemraadschap van
Delfland



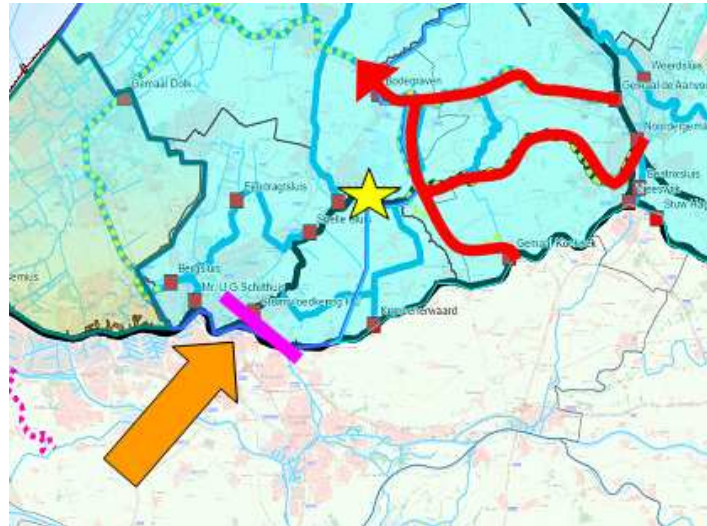
Hoogheemraadschap van
Rijnland

Voorkeurstrategie Zoetwaterregio West-Nederland

Kern van de voorkeurstrategie van Zoetwaterregio West-Nederland is dat regionale waterbeheerders én gebruikers maatregelen nemen die bijdragen aan voldoende zoetwater van voldoende kwaliteit. Nog meer dan nu zullen gebruikers efficiency zoeken in het zoetwatergebruik. Bijvoorbeeld door druppelbevloeiing in de fruitteelt en tuinbouw, recirculatie van koelwater, opvang van regenwater in bassins, watervoorraden in ondergrondse bassins. Ook de regionale waterbeheerders werken aan een verdere optimalisatie van het watersysteem. Bijvoorbeeld door flexibel peilbeheer en slimmer meten, zodat doorspoeling in diepe droogmakerijen meer maatwerk wordt.

Aanvoerroute

Naast de waterbesparende maatregelen en innovaties, blijft het lage westelijke deel van onze zoetwaterregio afhankelijk van het hoofdwatersysteem. Het meest zuid-westelijke deel kan van zoetwater worden voorzien vanuit het Brielse Meer. Maar voor Centraal Holland zal vaker en langduriger zoetwater via een alternatieve aanvoerroute moeten worden aangevoerd. Dat vraagt om een aanpassing van de huidige alternatieve route (KWA). Voor het oostelijke, hooggelegen deel van onze regio is geen aanvoer van zoetwater vanuit het hoofdwatersysteem mogelijk; hier wordt ingezet op het vasthouden en bergen van water in het gebied.



Kansen

Waterschappen, provincies, economische partners, energiesector, drinkwaterbedrijven en natuurorganisaties uit de regio staan achter deze voorkeurstrategie. Zij zijn overtuigd dat deze voorkeurstrategie kansen biedt voor:

- een goed vestigingsklimaat;
- ontwikkeling van greenports en hoogwaardige fruitteelt;
- ontwikkeling van de havens;
- ontwikkeling rond mainport Schiphol;
- hoogtechnologische kenniseconomie;
- toekomstbestendig Groene Hart.

Daarnaast verwacht men met deze strategie voldoende zoetwater te hebben voor doorspoeling en peilbeheer, zodat geen onomkeerbare schade optreedt in:

- Natura 2000 gebieden;
- historische binnensteden (schade aan kwetsbare funderingen);
- bodemdaling in laagveengebieden.

Vergroten capaciteit KWA

Belangrijk onderdeel van de voorkeurstrategie is het vergroten van de capaciteit van de bovenregionale alternatieve aanvoerroute (KWA). Onder normale omstandigheden neemt de regio 20 kuub zoetwater in, uit het hoofdwatersysteem bij Gouda. In tijden van extreme droogte raakt dit innamepunt verzilt door lage rivierwaterafvoer. Het zoetwater wordt dan meer bovenstrooms via de KWA ingenomen, vanuit het ARK - Lek. Via de KWA kan nu bijna 7 kuub aangevoerd worden. Onvoldoende capaciteit dus om in de waterbehoefte van West-Nederland te voorzien.

Kosteneffectief

De regio zet in op een stapsgewijze capaciteitsuitbreiding van de KWA (zie factsheet). Het tempo waarin de stappen worden genomen kan afgestemd worden op de nu nog onzekere ontwikkelingen van het klimaat, de bevolkings- en economische groei. Het is een kosteneffectieve maatregel om de aanvoer van zoetwater te verbeteren en het hoofdwatersysteem te optimaliseren.

Bovenregionaal belang

De capaciteitsuitbreiding van de KWA dient bovenregionale belangen, zoals de verdere ontwikkelingen van drie greenports, de havens en schiphof. De regio verwacht alleen daarom al een aanzienlijk medefinanciering uit het Deltafonds. Daarnaast kan deze maatregel mede ingezet worden voor externe ontwikkelingen die invloed hebben op de zoetwaterproblematiek. Bijvoorbeeld door een bijdrage te leveren aan de compensatie van de negatieve effecten van: achterstallig onderhoud trapjeslijn, verdieping Botlekgebied door havenbedrijf Rotterdam, nieuwe zeesluis IJmuiden of de eventuele verzilting Volkerak Zoommeer.

Waar kunnen ondernemers en sectoren op rekenen?

In droge perioden ontstaan nu al knelpunten in de zoetwatervoorziening. In de toekomst zullen naar verwachting vaker knelpunten optreden. De overheid kan niet in elke situatie in alle vragen naar zoetwater voorzien. Voor watergebruikers is het belangrijk te weten waar ze op kunnen rekenen. De voorzieningenniveaus geven aan tot waar de verantwoordelijkheid van de overheid gaat en welke inspanningen daarbij horen, onder gewone en extreem droge omstandigheden.

Pilot West-Nederland

Deze zomer is een pilot Voorzieningenniveau uitgevoerd in West-Nederland. De pilot bestond uit een analyse van de huidige afspraken en een toets op de transparantie naar gebruikers. De pilot moet inzicht geven in wat wenselijk en nodig is om de transparantie te vergroten en de doelmatigheid en klimaatbestendigheid van het gebied te verbeteren. In West-Nederland zijn de gebieden Boskoop en Haarlemmermeer onderzocht. Dit zijn gebieden die bij KWA omstandigheden (ca 1/10jr) rekening moeten houden met hogere chloridegehalten in het water. Daarnaast is gekeken naar het stedelijk gebied in Amsterdam en de fruitteelt in het Kromme Rijngebied.

Risico's in beeld brengen

Uit de pilot blijkt dat het voorzieningenniveau nu wordt bepaald door een veelheid van kaders, afspraken en calamiteitenplannen die feitelijk nauwelijks zijn vertaald in gekwantificeerde risico's. Om deze risico's voldoende gedetailleerd in beeld te brengen zijn stevige inspanningen nodig. De inzet van het voorzieningenniveau voor transities op lange termijn lijkt perspectiefvol. Dit speelt bijvoorbeeld voor brakke droogmakerijen waar peilen worden opgezet of waar de doorspoeling moet worden aangepast om op lange termijn houdbaar te blijven. Gebruikers gaven aan behoefte te hebben aan zekerheid op de langere termijn. Onzekerheid over beleid en maatregelen weerhoudt hen van investeringen. Zij willen ook duidelijkheid over hun mogelijke betrokkenheid bij de invulling van dit beleid. Zij zijn dan zelf in staat detailmaatregelen te nemen. Het calamiteitenplan is onvoldoende toegankelijk voor gebruikers, terwijl dit juist waardevol is voor hen.

Dialoog gebruikers

Het Platform Zoetwater West-Nederland concludeert dat het voorzieningenniveau een positieve bijdrage kan geven aan de dialoog met gebruikers om tot optimalisatie te komen van de klimaatrobuustheid en voor de omgang met risico's. Zij zal het voorzieningenniveau verder uitwerken in samenhang met het landelijke Deltaprogramma en in dialoog met de gebruikers

Stappenplan Deltaprogramma

Om de voorzieningenniveaus in de regio te kunnen vaststellen zijn afspraken nodig tussen waterschappen, provincies en het Rijk. Welke internationale afspraken liggen er? Welke nationale doelen zijn vastgesteld? Kunnen we het maatwerk in het regionale watersysteem optimaliseren? Wat

kunnen gebruikers van zoetwater bijdragen door zuiniger om te gaan met het beschikbare water? Het uitwerken van het voorzieningenniveau zal dan ook een iteratief proces zijn. Het nationale Deltaprogramma gaat uit van de volgende aanpak:

Stapsgewijze aanpak

Gestructureerd inzicht geven in	Beschikbare gegevens en risicoinformatie Bestaande afspraken (wat ligt vast) in normale en crisissituaties
Dialogo tussen overheden en gebruikers	over de betekenis van de informatie
Optimalisatie van de inspanningen en vastleggen van afspraken, gericht op	Doelmatigheid en duurzaamheid Stimuleren innovaties en kennisontwikkeling Solidariteit en legitimiteit

Planning op hoofdlijnen:

2014-2015	Deltabeslissing waarin het nationaal kader is opgenomen + instrumenten en een eerste voorlopige uitwerking voorzieningenniveau HWS
2016->	Na de Deltabeslissing verdere uitwerking en uitrollen van het voorzieningenniveau op nationaal en regionaal niveau, inclusief borging in o.a plannen, waterakkoorden (waar relevant geïntegreerd met andere processen)